

■ KÖSZÖNTÉSEK

90. születésnapját ünnepelte

Komár László apai nagyapját 1856-ban hozatták le a Felvidékről henger-masternek az ózdi vasgyárba. Innen a család kötődése a kohászathoz, a későbbiekben már a Rimamurány–Salgótarjáni Vasmű Rt. alkalmazásában.

Ózdon született 1921. november 12-én. Elemi iskoláit már Borsodnádasd Lemezgyártelepen, a középiskoláit Egerben a ciszterci gimnáziumban végezte. Érettségi után vették fel a soproni József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kohómérnöki tagozatára. 1951. február 9-én nyert vaskohómérnöki oklevelet Sopronban.

Az Ózdi Kohászati Üzemek Nagyolvasztóművébe 1950-ben lépett be. Kezdetben üzemmérnökként, később technológus mérnökként dolgozott a technológiai és kutatási főosztály keretében, mindvégig a nyersvasgyártás területén. 1980-ban a vezérigazgató tanácsadó szervezetében lett műszaki-gazdasági tanácsadó. Itt dolgozott az 1983. évi nyugdíjazásáig, majd ezután 1987 végéig.

Az 1950-es évek minden nagyarányú kohótechnikai- és technológiai fejlesztés előkészítésében, kidolgozásában, üzemi bevezetésében részt vett. Számos kutatás-kísérlet vezetője volt, vagy ilyenekben közreműködött, hasonlóképpen külföldi-hazai tanulmányútjainak hasznosításában. Pl. optimális földgázbefűvés kohókba, nyersvas kéntelenítés, optimális salakösszetétel megállapítása, a termovízió alkalmazása üzemi berendezések meghibásodásánál. Országos szintű munkabizottságokban vett részt és dolgozta ki a területén kirótt feladatokat.

Különböző újítások szerzője, társszerzője, pl. a zsugorítvány minőség-

javításához a kettős keverés megvalósítása, az öntészeti nyersvas kohón kívüli előállítás.

Az 50-es években a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem ózdi esti tagozatán a vas-és acélöntészet előadója. Előadásokat tartott a mérnöki továbbképzés keretében és tanfolyamokon. Cikkei jelentek meg az Ózdi Acél szaklapban.

Többszörös Kiváló Dolgozó, a kohó- és gépipari miniszteri Kiváló Munkáért-díj, vállalati Alkotói Nívódíj, Eötvös Lóránd-díj, 50 éves egyesületi tagságért kapott Sóltz Vilmos-émlékérem tulajdonosa.

85. születésnapját ünnepelte

Mokri Pál aranyokleveles kohómérnök, a megszüntetett Ózdi Kohászati Üzemek nyugalmazott szakértője 1926-ban született Ózdon, és 2011. január 19-én töltötte be 85. életévét.

Apai nagyapja a XIX. század vége előtt, Morvaországból került Salgótarjánba, ahol mint előhengerész dolgozott és családot alapított. Édesapját 1913-ban helyezték Ózdra hengeresztergályosnak.

Az elemi iskola elvégzése után, 1940-ben irodafiúként a finomhengerműben kezdett dolgozni és munka mellett, magántanulóként elvégezte Putnokon a polgári iskolát. Megtanult németül, aminek nagy hasznát vette, mert 1945-ben Németországban munkaszolgálatosként egy acélöntödében, majd Ausztriában parasztoknál dolgozott. A háború után hadifogolyként Ukrajnában szénbányában, pékségben, mozdonygyárban, vasöntödében, fűrészüzemben, vasútépítésen stb. dolgozott. A hadifogságban a német nyelvtudása többször is életének megmentője volt. 1948-ban érkezett haza és ismét az

ózdi finomhengerműben kapott munkát.

Munka mellett 1948–53 között a Műszaki Főiskola és a R. M. Nehézipari Műszaki Egyetem hallgatójaként kohász szakmérnöki oklevelet szerzett. 1951-től metallográfiai anyagvizsgáló, majd az anyagátadási osztály és a metallográfia vezetője, 1958–65 között a műszaki kutatási főosztály vezetője volt, 1965-től a kutatási osztályt és a technológia osztályt vezette. 1982-től a marketing iroda szakértője lett, ahol 1986. évi nyugdíjazása után is további öt évig, 1991. február végéig, összesen 51 évet dolgozott az Ózdi Kohászati Üzemekben.

Több szabadalom társszerzője, többszörös Kiváló Dolgozó, Kiváló Kohász, MT Kiváló Munkáért, vállalati Alkotói Nívódíj, Kiváló Újító arany-, Munka Érdemrend ezüst fokozat, Honvédelmi Érdemérem tulajdonosa. 1985-ben Állami Díj (megosztva), 2003-ban ötven éves munkáért Aranyoklevél, 2004-ben az OMBKE 50 éves tagságért Sóltz Vilmos-émlékérem kitüntetést kapott.

80. születésnapját ünnepelte

Baráz András 2011. december 15-én ünnepelte 80. születésnapját. Egy kis borsodi faluban, Borsodnádason született. 1942-ben a nyergesújfalvai szalézi gimnáziumban tanult, majd 1951-ben az ózdi József Attila Gimnáziumban érettségizett.

Mi lehetett egy kohász falu szülőtének életútja, ha nem a kohászat? 1957-ben a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen kohómérnöki diplomát szerzett.

Kezdő mérnökként a csepeli a Vas-és Acélöntödébe került üzemmérnökként. Ott élte le élete nagy részét az

öntöde különböző területein beosztottként és vezetőként. 1970-ben kohóipari gazdasági mérnöki diplomát szerzett. 1973-tól a Csepel Művek vezérigazgatóságán műszaki és gazdasági szaktanácsadó, majd a Műszaki Fejlesztési Igazgatóságon fejlesztési főmérnök. 1983-ban visszament első munkahelyére, a Vas- és Acélöntödébe. 1990-ben közel a nyugdíjas évek kezdetéhez, még telt erejéből egy váltásra, a Minerálimpexnél főmunkatársként hasznosította közgazdasági ismereteit és német nyelvtudását, amelyet 1963-ban, az Idegen Nyelvek Főiskoláján szerzett.

A Csepeli Vas- és Acélöntöde fejlesztési tevékenysége során, a járműprogram kapcsán alkalma volt felsőfokú nyelvvizsgájához sokoldalú gyakorlatot szerezni, nyelvtudását fejleszteni, amelyet munkája során hasznosított. A hosszú évtizedek alatt mindig tanult, szerette a nyelveket, az új szakmai ismereteket.

Munkájáért számos vállalati és állami kitüntetésben részesült. Aktívan részt vett az Egyesület munkájában, amelynek nyugdíjasként ma is tagja.

1992-ben ment nyugdíjba, azóta aktív pihenéssel tölti idejét.

Sok régi munkatársával tartja a kapcsolatot, de már csak a kohászat múltjáról beszélgetnek.

Kovács Dezső okl. kohómérnök 2011. január 12-én töltötte be 80. életévét. Közgazdasági középiskolai végzettséggel nyert felvételt a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemre, ahol diplomáját 1956 áprilisában kapta meg a vas- és fémkohómérnöki szakon. Ezt követően a szakminisztérium a diósgyőri Lenin Kohászati Művekhez helyezte, ahol a Nagyolvasztó gyáregységénél technológusi munkakörben dolgozott, a három hónapos tartalékos tűzértizti tanfolyamra történő behívásáig. Ennek letöltése után a gyárban felépült Érczsugorító üzemvezető-helyettesi teendőit látta el. 1962 évtől kezdődően a gyár fejlesztési főmérnökségén, gyárfejlesztő mérnöki beosztásban zsugorítás-

sal történő ércelőkészítés és a nyersvasgyártással összefüggő korszerűsítési témákkal foglalkozott.

1966-tól kezdődően a Diósgyőri és Ózdi Nagyolvasztók nyersvas gyártási alapanyagaként használt vasérc darabosítására épülő Ércelőkészítő Mű (BÉM) technológiai üzembe helyezésének előkészítésére műszaki osztályvezetőként kapott megbízást.

A BÉM termelési felfutását követően a Miskolci Egyetemen második diplomaként megvédte gazdaságmérnöki diplomáját. Ezen szakismereteit az Észak-magyarországi Vegyiművek szervezési csoportvezetőjeként hasznosította nyugdíjazásáig, 1990 végéig.

A kohászatban végzett tevékenységéért miniszteri Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott.

A kohómérnöki diploma megvédésének 50 éves jubileuma alkalmából a Miskolci Egyetem 2006-ban arany díszoklevéllel ismerte el a sok éves mérnöki munkáját.

Munkája mellett nyolc éven át ellátta az OMBKE helyi csoportjának titkári teendőit és a szakmai konferenciák rendezését. Egyesületi tevékenységét – tagságának kerekaszámú évforduló alkalmával – Sóltz Vilmos emlékéremmel jutalmazta a közgyűlés.

70. születésnapját ünnepelte

Dr. Kiss Mátyás 1941-ben született Mezőkövesden. A középiskolát a miskolci Gábor Áron Kohóipari Technikumban végezte. Majd egyetemi tanulmányokba kezdett a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karán, ahol '65-ben kiváló eredménnyel szerzett kohómérnöki oklevelet.

Végzés után az akkor alakuló Automatikai Tanszék alapító tagjai között volt, ahol nyugdíjba menetelig oktatóként dolgozott. A kezdetektől részt vett a Tanszék fejlesztésében, oktatási rendszerének kialakításában, előadások és gyakorlatok tartalmi anyagának kidolgozásában és folyamatos korszerűsítésében. A Kohómérnöki és Gé-

pészmérnöki Karon a „Képlékenyalakítási folyamatok számítógépes irányítása”, „Mérés és Irányítástechnika”, „Automatika”, „Képlékenyalakítási folyamatok automatizálása”, a Bányamérnöki Karon pedig az „Automatika” tantárgyak összeállítását, előadásainak, gyakorlatainak tartását végezte, ehhez kapcsolódóan számos diplomaterv, TDK munka és demonstrátori feladat tudományos vezetője volt.

1970-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán irányítástechnikai szakmérnöki oklevelet szerzett, 1977-ben pedig „summa cum laude” védte meg doktori disszertációját, amelynek témája ívkemencék számítógépes modellezése és automatizálása volt.

Posztgraduális és szakmérnöki képzésben ipari kemencék műszerezésével és automatizálásával kapcsolatos tárgyak tematikájának összeállításában, mérnöktovábbképzési tanfolyamok szervezésében, valamint a fémalakító és az ipari kemencék szakmérnöki szakok államvizsga bizottsági munkáiban is rendszeresen részt vett.

Társzerzőkkel öt egyetemi jegyzet és tankönyv megírása fűződik nevéhez. Publikációi, konferencia előadásai ipari folyamatok modellezésével, automatizálásával, számítógépes folyamatirányításával foglalkoztak, továbbá automatika oktatási, valamint környezetvédelmi irányítási témákhoz kapcsolódtak.

Kutató-fejlesztő munkákban, és az ipari kapcsolatok kialakításában is nagy szerepe volt, összesen 25 ipari fejlesztő munkában vett részt, ebből 15-ben témavezetőként illetve résztémavezetőként. Közreműködött egyetemi szabadalom megvalósításában és több ipari szakvélemény elkészítésében.

Szegedy-Maszák Tibor 1941. október 4-én született Kispesten. 1959-ben öntő technikus oklevelet szerzett a csepeli technikumban, majd 1971-ben levelező hallgatóként diplomát szerzett a Nehézipari Műszaki Egyetem kohómérnöki karán, a metallurgiai szak öntő ágazatán.

Munkáját 1959 augusztusában kezdte, az akkori Vörös Csillag Traktorgyárban, és a vállalat dolgo-

zója maradt 2003. évi nyugdíjba vonulásáig. A több mint 40 éves pályafutása alatt az öntészet és a minőségirányítási szakma szorosan összekapcsolódott. 1982-ig technológusként, közben vasöntődei technológia vezetőként dolgozott. Az öntvények gyártás-tervezését, vállalásának technológiai előkészítését, korszerű gyártástechnológiák bevezetését (pl. furángyártás magkészítés) végezte. 1973-tól a RÁBA öntvények, a számítógépes irányítási rendszer, az amerikai piacra szállított fékdob és acélöntvények anyagspecifikációjának adaptálását végezte.

1982-ben vállalati pályázat útján minőségbiztosítási főosztályvezetőnek nevezték ki. Ezt követően nyugdíjba vonulásáig a kispesti gyár minőségirányítási vezetőjeként dolgozott, nyugdíjazása után a cégnél minőségirányítási tanácsadóként tevékenykedik. 1995-ben irányításával – szakcég bevonásával – kiépült a gyár minőségirányítási rendszere, megszerzték a TÜV CERT tanúsítványt, amelyet napjainkig – kiegészülve ISO/TS 16949 járműipari elemekkel és a környezetirányítási rendszerrel – eredményesen auditáltatnak.

A kispesti gyár 2001. decemberi tulajdonosváltásánál tagja a magyar tulajdonosi menedzsmentnek. A piaci körülmények kedvezőtlen alakulása miatt a fellendülés 2007-ben megtorpant, és ezután a jogutód Hoffer

Acélöntő és Szolgáltató Kft. néven működő cégnél tevékenykedett.

Ma is kiemelt tisztelettel és köszönettel emlékezik meg az öntészeti és minőségirányítási szakmákban őt segítő elődeiről, tanítómestereiről: *dr. Nándori Gyula* professzorról, *Aschner Gábor*, *Berényi József*, *Krachun István*, *Ispán Olivér* minőségi és öntő szakemberekről.

Az OMBKE-nek 42 éve tagja. Alapító tagja volt 1972-ben a Fialalokat Szervező Munkabizottságnak (FISZEMUBI). Ebben az időszakban sok fiatal kapcsolódott be az egyesület életébe, akik ma meghatározó személyiségei a szakmának. 40 éves tagságáért Soltz Vilmos-emlékérmet kapott. Tagja a Magyar Minőség Társaságnak (MMT).

■ NEKROLÓGOK

Dr. Buray Zoltán (1919–2011)

Újabb nagy veszteség érte a magyar alumíniumipart jelentős személyiségének távozása miatt. 2011. február 5-én életének 92. évében elhunyt dr. Buray Zoltán.

Az egykori piarista diák a József Nádor Műegyetemen 1943-ban nyert gépészmérnöki oklevelet, majd 1943–1945 között katonai szolgálatot teljesített.

A háború után a Műegyetem Mechanikai Technológiai Tanszékén tanársegédként anyagvizsgálattal foglalkozott. 1950-től a Könnyűfémipari Kutató Intézet, majd a Fémipari Kutató Intézet munkatársa, tudományos tanácsadója, a hegesztéstechnológia laboratórium-vezetője volt, 1982-ben történt nyugalmába vonulásáig. Kutatómunkája mellett az egyetemi doktori, majd a műszaki tudományok kandidátusa, és a PhD-fokozatot is megszerezte.

Kutatási tevékenysége középpontjában a könnyűfémek, elsősorban az alumínium és ötvözetek hegesztési technológiája és a hegesztett könnyűfém-szerkezetek tervezési-méretezési problémái álltak. Jelentős nemzetközi ered-

ményeket ért el az alumínium hegesztésének és hegesztett kötéseinek vizsgálata terén, új hegesztőpálcákat és hegeszthető ötvözeteket kísérletezett ki.

Nagy szakirodalmi tevékenységet fejtett ki, amelyet könyvrészleteken, egyetemi jegyzeteken túl mintegy 130 szakcikk, továbbá hét szabadalom – melyekben feltaláló volt – is bizonyított. Életét és munkásságát több kitüntetéssel, közöttük kormánykitüntetéssel is elismerték.

Az OMBKE-nek 1949 óta volt tagja, részt vett az egyesület konferenciáinak, tanácskozásainak rendezésében, előadások tartásával is. Tagja volt a GTE hegesztési szakosztályának. 40 és 50 éves egyesületi tagságáért Soltz Vilmos-emlékérmet kapott.

Temetésére a Farkasréti temetőben, szülei sírjában került sor. Egykori munkatársai és barátai ezúton kívánnak neki utolsó

Jó szerencsét!

-ok-